

**VALGPROGRAM
SSW FLENSBORG
KOMMUNALVALG 2023**

FLENSBORG ER TIL FOR ALLE

*Besluttet på SSW-Flensborgs medlemsmøde
den 4. marts 2023*

SSW
For os i Flensborg.

Introduktion	1
1. Solidaritet i Flensborg	2
2. Byudvikling i Flensborg	2
Byens centrum	2
Bydelene	3
Boliger	4
Lokal rekreation	5
Byplanlægning	5
3. Uddannelse i Flensborg	6
Moderne læringsmiljø	6
Daginstitutioner	6
Skoler	7
Erhvervsskoler	7
Universiteter	7
Voksenuddannelse og musikundervisning	8
4. Kultur i Flensborg	8
5 Det danske mindretal i Flensborg	9
6. Erhvervsliv i Flensborg	10
7. Trafik i Flensborg	10
Cykeltrafik	11
Offentlig transport	11
8. Miljø- og klimabeskyttelse i Flensborg	12
Naturbeskyttelse	12
Beskyttelse mod oversvømmelser	13
Energier	13
9. Sundhed og social bistand i Flensborg	14
Sundhed	14
Pleje	14
Social støtte	15
10. Ældre i Flensborg	15
11. Handicappede i Flensborg	15
12. Sport i Flensborg	16
13. Borgerservice	16
14. Medbestemmelse i Flensborg	17
Frivilligt arbejde	17
Politisk deltagelse og bedre information	17
15 Flensborgs økonomi	18

Introduktion

Corona-pandemien, krigen i Ukraine og de stadig tydeligere tegn på klimakrisen - Flensborg har oplevet store omvæltninger i de seneste år. Nogle har vi været i stand til at tackle godt. Andre er gået under i den daglige lokalpolitik. I de sidste par år har denne ikke mindst været præget af den ret uoverskuelige situation i byrådet med dets mange grupper og grupperinger.

Men disse store udfordringer udgør også en chance. De giver anledning til, at vi ser nøje på det for hånde værende, og at vi spørger os selv, hvordan vi kan videreudvikle vores samliv i byen. Vi i SSW ønsker at fremme et lokalsamfund, et Flensborg for alle, hvor det er beboerne med deres behov og interesser som står i centrum. Og vi ønsker en levende by, som er åben for alle borgere.

Vi har spurgt os selv:

Hvordan hjælper vi solidarisk de mennesker, som har brug for fællesskabets hjælp for at leve et godt liv?

Hvordan kan vi sikre, at alle har fri adgang til grundlæggende ting som busser eller bøger?

Hvad kan vi gøre for at sikre, at alle kan nyde vores smukke centrum - uanset alder eller personlig økonomi?

Hvordan kan vi yderligere udvikle livskvaliteten og samhørigheden i vores bydele?

Hvordan sikrer vi, at Flensborg ikke oversvømmes og bliver ubeboelig om nogle få årtier?

Det er ikke spørgsmål, der kan løses ved at justere på små skruer. Her og der må vi "dreje på det store hjul" for at bevare og forhåbentlig forbedre livskvaliteten for alle i Flensborg i fremtiden. I dette valgprogram har vi beskrevet mange skruer og nogle af disse hjul. De er f.eks:

- **Kommunen skal gøre alt, hvad der står i dens magt, for at holde livet overkommeligt for folk.** De høje priser har for længst også ramt familier med en gennemsnitlig indkomst, som ikke længere kan få enderne til at nå sammen. Derfor indeholder dette valgprogram en række krav som gratis adgang til medier fra det kommunale bibliotek, billig bustransport, gratis måltider i skolerne og skabelse af boliger til overkommelige priser.
- **Kommunen skal konsekvent sikre livskvaliteten i Flensborg.** Dette indebærer, at livskvaliteten og evnen til at overleve klimaforandringerne helt nødvendigvis må prioriteres højere end byens fortsatte vækst. Det skal også være muligt at sige nej. Blandt den lange liste af holdninger i programmet er, at vi ikke vil gå med til yderligere brug af grønne områder til byggeprojekter. Og vi ønsker ikke, at boligkvartererne i den nordlige bydel skal belastes af yderligere lastbiltrafik fra en ny industrihavn. Vi vil bl.a., at folk skal kunne finde indkøbsmuligheder, lægehjælp, børnepasning og andre tilbud, som de har brug for, i deres bydel.
- **Kommunen skal åbne sig for nye former for samliv - mere Flensborg for alle.** I dette program finder du en række idéer til dette. Vi ønsker, at alle skal have mulighed for at dyrke udendørssport eller mødes et sted – hvad enten det er i en forening eller i en løs gruppe. Vi vil, at forvaltningen åbner sig, og at den ud over at udvikle de hårdt tiltrængte nye digitale tilbud også tilbyder at opsøger folk derhjemme, når de har brug for det. Vi vil, at alle Flensborgere skal kunne bruge vores smukke centrum til forskellige møder og aktiviteter. Og vi vil også, at Flensborgerne i endnu højere grad skal drage fordel af den særlige nærhed til Danmark, f.eks. af det grænseoverskridende arbejdsmarked.

Flensborg var ikke Flensborg uden den danske befolkningsdel. Børnene og de voksne i det danske mindretal har krav på, at modtage den samme støtte fra deres kommune, som alle andre indbyggere.

SSW har i 75 år stået for en dansk orienteret og solidarisk politik i Flensborg. Vi er særligt opmærksomme på de svageste i vores samfund, vi dyrker Flensborgs særlige kulturelle mangfoldighed og vi vil, at byplanlægningen tager hensyn til de særlige træk ved vores smukke historiske by.

Det er det, vi beder om din stemme til ved kommunalvalget i 2023.

1. Solidaritet i Flensborg

Det er netop i vanskelige tider, at et fællesskab viser sit værd. SSW står for en nordisk forståelse af social retfærdighed, hvor det er de stærke skuldre i samfundet, der bærer de største byrder.

Det er kommunens og statens opgave at sørge for, at alle har det, de har brug for til livet og vejen. Og det er helt uacceptabelt, at fødevarebanker (*Tafeln*) og andre private nødhjælpsorganisationer skal træde til i vores rige samfund, når folk er i nød. I dag er dette engagement imidlertid af uerstattelig værdi og skal ubetinget støttes og faciliteres af byen.

Vi vil

- at byen gør, hvad den kan for at **livet er til at betale** for folk. De høje omkostninger har længe ramt familier med en gennemsnitlig indkomst, som ikke længere kan få enderne til at nå sammen.
- at det økonomiske råderum i byens budget og eventuelle overskud i det kommunale forsyningsselskab Stadtwerke anvendes til at **lette borgernes energiomkostninger**.
- at Stadtwerke giver afkald på **elafbrydelser**, når en husstand er i økonomiske vanskeligheder og ikke kan betale regningen.

Vi vil

- en grundlæggende finansiering af **fødevarebankerne** (*Tafeln*), så de ikke hele tiden skal indsende bureaukratiske ansøgninger for at få offentlig støtte. De må også fritages for udgifter til energi og renovation.
- at sociale tilbud som f.eks. **Sozialticket**, **energirådgivning** og gratis, sunde **middagsborde** er tilstrækkeligt finansieret.
- at initiativer vedrørende **gratis morgenmad i skolerne** finansieres tilstrækkeligt og på lang sigt. Alle børn bør kunne starte dagen med en sund morgenmad.

2. Byudvikling i Flensborg

Byens centrum

Flensborgs centrum har altid været et handelssted. Flensborgs velstand er også i dag afhængig af engagerede erhvervsdrivende. Det skal vi støtte så godt vi kan. Men vi ønsker også, at vores vidunderlige historiske bymidte står til rådighed for de indbyggere, der kommer til centrum uden en fyldt tegnebog eller uden for åbningstiden.

Vi vil

- styrke byens centrum og markedsføre det bedre i grænseregionen for at tiltrække flere besøgende til Flensborg. Dette kræver en **masterplan for den indre by**, som samler målene og foranstaltningerne for bymidten i et samlet koncept.
- modvirke tomme butikker i centrum, bl.a. gennem et **tomgangsmanagement**.
- at byen gennem sine kontakter i Kiel og Berlin slår til lyd for, at ledige ejendomme ikke længere giver en betydelig skattefordel, når man ejer flere ejendomme.
- at **Søndertorv** ombygges, så det giver en god opholdskvalitet for alle.

Vi vil

- at den indre by udvikles specifikt med **ikke-kommercielle rum og lokaler**, som står til rådighed for alle. Derfor støtter vi bl.a. planerne om at oprette et mødecenter i Eckenerhaus.
- at **ikke-kommercielle rum for unge og studerende** i centrum udvikles og forbedres.
- at **Museumsberg** og **Stadtbücherei** konsekvent udvikles til åbne, ikke-kommercielle offentlige mødesteder, sådan som vi kender det fra Danmark.
- at byplanlægningen identificerer **offentlige rum**, som kan stilles til rådighed for beboerne **til frivillige projekter**.
- at byen i samarbejde med andre kulturelle og sociale aktører skaber **rammerne for frivillige projekter**, der fremmer den ikke-kommercielle brug af bymidten og støtter sådanne initiativer. Idéerne hertil bør komme fra flensborgerne selv - men et eksempel kunne være byhaver i det offentlige rum, der passes af borgerne selv.
- at byen sammen med ejerne af ejendomme i byens centrum udvikler idéer til, hvordan **ledige forretningslokaler** kan genoplives i et par uger eller måneder gennem kunstprojekter, informationsudstillinger eller som andre former for mødesteder.

Vi vil

- styrke det **sociale arbejde** ved Südermarkt og ZOB og støtte den **kommunale ordensforvaltning**. De sikrer, at alle mennesker kan føle sig trygge og sikre i byens centrum.
- at alle mennesker føler sig velkomne i byens centrum. Dette omfatter også en konsekvent fjernelse af **hindringer** for handicappede og familier med barnevogne.
- at der er flere **offentlige toiletter til rådighed**, og at de eksisterende toiletter moderniseres, renoveres og vedligeholdes.

Bydelene

Bydelene danner rammen om flensborgernes hverdag. Her skal de kunne finde det, de har brug for i dagligdagen. Men det er også her, at det afgøres, om Flensborg er et godt naboskab eller ej. Lokalbefolkningen ved bedst selv, hvordan det skal gøres. Det afgørende er, at politikere og byforvaltningen holder øje med udviklingen i alle bydele. De skal hele tiden udvikles og forbedres.

Vi vil

- sikre, at folk kan finde det, de har brug for til at dække deres **daglige behov**, i nærsamfundet - fra indkøbsmuligheder til børnepasning og lægehjælp.
- at **børn og unge** også har muligheder for meningsfulde fritidsaktiviteter i byens yderområder.
- at **socialrådgivere for ældre** besøger flensborgere på 80 år og derover mindst én gang om året. Disse besøg på frivillig basis har til formål at modvirke ensomhed og - om nødvendigt - at formidle hjælp og andre tilbud.
- udvikle **bydelscentre**, der samler serviceydelse og tilbud tæt på hjemmet. De skal der tilbydes ubureaukratisk rådgivning. Bydelscentrene bør være åbne huse, hvor f.eks. de,

der ikke har råd til at gå på café, kan mødes. Der findes allerede gode eksempler på dette, f.eks. mødestederne hos Selbsthilfebauverein (SBV) eller familiecentrene som f.eks. børnehuset i Norderstraße.

- at bydelscentrene knyttes til **kontaktpersoner for** bydelene (*Stadtteilkümmerner*). De er de centrale kontaktpersoner for bydelsfora, borgere samt klubber og foreninger, når det drejer sig om at finde løsninger især på sociale problemer i bydelen.
- styrke de frivillige **bydelsfora** som bindeled til byrådet og kommunen. Deres arbejde er uundværligt og skal støttes tilstrækkeligt økonomisk af byen, så de selv kan finansiere mindre lokale projekter.
- genindføre **bydelsfora for børn og unge**. Med 2.500 euro pr. kvarter skal de kunne deltage aktivt i udformningen af deres bydel for deres aldersgruppe.
- at flere boligområder i Flensborg udpeges som **beboerveje** (*Anliegerstraßen*). Vi har brug for et trafikkoncept for bydelene, som styrer trafikstrømmene på en intelligent måde og dermed øger livskvaliteten for Flensborgs indbyggere.
- at gaderne i de tæt bebyggede kvarterer tæt på byens centrum først og fremmest tilhører mennesker og ikke primært biler. Derfor ønsker vi at opføre fælles **beboerparkeringshuse** på Duborg, Jørgensby og i Nystaden.
- at især Neustadt gennemgår en gennemgribende fornyelse. Området omkring det tidligere slagteri (*Schlachthof*) bør udvikles intensivt til ungdomsarbejde. Til dette formål kunne man anvende de tidligere **spovognsdepoter**, som også kunne udvikles til et bydelscenter med et økologisk marked/bazar.

Boliger

Flensborg vokser, fordi folk flytter til. Det betyder en stor udfordring for boligmarkedet. Det er derfor nødvendigt og afgørende at bygge nye boliger. Men der er også andre muligheder for at skabe boligareal og samtidig få ny livskvalitet og et nyt samliv. Omkring halvdelen af husstandene i Flensborg er singlehusstande. Desuden bor mange mennesker det meste af deres liv i en lejlighed eller et hus, selv om deres liv har ændret sig, og boligsituationen ikke længere er optimal. Vi vil derfor at fremme tilbud, der tilskynder til at bytte boliger eller ændre boligsituationen.

Vi vil

- styrke af **andelsselskaber** for at skabe flere boliger til overkommelige priser.
- at en kvote på 30 % for **socialt boligbyggeri** konsekvent gennemføres ved projekter med mere end ti boliger.
- At der skabes flere **boliger til overkommelige priser** for dem, hvis indkomst ligger lige over grænsen for boligydelsen (*Wohngeld*).
- at **hospitalernes ejendomme** i Waldstraße og Knuthstraße anvendes til billige boliger, efter at sygehusene de er flyttet til det nye centralhospital. Her kan der bygges flere hundrede boliger som led i en bæredygtig bydelsudvikling.
- at ledige **erhvervsjendomme** i byens centrum i stigende grad bliver omdannet til boliger. Det styrker vores centrum, hvis folk også bor der. Kommunen bør rådgive og støtte husejerne i denne henseende.
- at **skattefordelene** for ledige ejendomme afskaffes.

Vi vil

- at koncepter til moderne og **tidssvarende boligformer** - f.eks. *tiny houses* og små lejligheder - fremmes. På denne måde skaber vi flere boliger på det samme areal.
- at byen støtter **boligprojekter, der involverer flere generationer**.
- at bytning af lejlighed-for-hus eller hus-for-lejlighed fremmes gennem en **byttebørs**.
- smart kombination af handel og bolig ved at kombinere **supermarkeder** i én etage med underjordiske garager og lejligheder over dem.
- at **fælleshuse** altid indgår i større boligprojekter efter dansk forbillede.

Vi vil

- flere **barrierefrie boliger** for handicappede.
- barrierefri boliger i **byens centrum**. De kan være med til at sikre, at folk ikke bliver isoleret fra det sociale liv, når de bliver ældre.

Vi vil

- at personer uden fast bopæl skal tilbydes en **bolig med støtte** (*housing first*).
- at **nødherbergscetret** i Wilhelmental suppleres med et tilbud for unge voksne.

Lokal rekreation

Vores strande, skove og parker er den udvidede dagligstue for mange mennesker i Flensborg. Her kan de dyrke fritidsaktiviteter og finde rekreation - og ikke mindst møde andre mennesker.

Vi vil

- at legepladserne, hundestrandene og trafiksituationen forbedres ved de kommunale **parker**, i **skovene** og på **strandene** i Solitüde og Ostseebad.
- tilbyde udendørs **sports- og motionsfaciliteter** for alle aldersgrupper i alle bydele.
- at bevare de muligheder, der stadig findes for **kolonihaver**, og videreudvikle dem med moderne koncepter. De er rekreative steder for mange lejere og ikke en manøvremasse for byplanlægningen. Hvis et område er uundværligt for byplanlægningen, som ved det nye hospital i Peelwatt, skal der stilles alternativer til rådighed.
- Bbevare og videreudvikle **grønne rekreative områder** for at give plads til naturen i byen og skabe rum for byboernes samliv.

Byplanlægning

Flensborg har et historisk bybillede, der er præget af den særlige dansk-tyske historie og har overlevet århundrederne ganske ubeskadiget. Det giver os et aktiv som kun få andre store byer i Slesvig-Holsten har. Det er en del af byplanlægningens opgave at udvikle stedet forsigtigt videre uden at bringe denne Flensborgs identitet i fare.

Vi vil

- bevare det historiske bybillede og respektere **fredningen af historiske bygninger**.
- være opmærksom på **tilgængelighed** for handicappede ved vejbyggeri.
- at byen støttes i den **økologiske modernisering** af den historiske bygningsmasse. Den må ikke ødelægge bygningernes charme og karakter og skal bevare bybilledet.
- at bevarelses- og designstatutterne (**Erhaltungs- und Gestaltungssatzungen**) dækker større dele af byens centrum.

Vi vil

- at **handeshavnen** anerkendes som et særligt kendetegn og berigelse for Flensborg. Med sin særlige charme og karakter er den et unikt salgsargument for vores by.
- **ingen industrihavn på vestbredden** syd for *Stadtwerke*. Dette ville betyde betydeligt mere tung godstrafik gennem boligområderne i den nordlige del af byen.
- en **alternativ plan** for det mislykkede prestigeprojekt **Hafen-Ost**. I stedet for sekundære boliger og ferieboliger for folk udefra skal der planlægges flere sociale boliger og boliger til overkommelige priser for Flensborgs indbyggere.

- knytte havnen, erhvervslivet og boligerne på **østsiden** bedre sammen og skab en ny bydel, som er tilgængelig for alle flensborgere og giver Flensborg en reel merværdi. Vi har også dér brug for offentlige og grønne områder, som er til gavn for alle indbyggere.

3. Uddannelse i Flensborg

Flensborg er en uddannelsesby, der står for et bredt udvalg af uddannelse, vidensformidling og personlig udvikling. Fra småbørnsundervisning i vuggestuer, børnehaver eller dagpleje over grundskoler og gymnasier til et bredt udvalg af erhvervsuddannelser inden for handel, industri, administration og håndværk samt et bredt udvalg af universitetsuddannelser - vores by tilbyder det hele. Det er et overbevisende tilbud, der som noget helt særligt også omfatter de tilsvarende faciliteter for det danske mindretal.

Moderne læringsmiljø

Delstaten Slesvig-Holsten stiller lærerne til rådighed, mens kommunen står for skolerne og deres udstyr. Det er derfor Flensborgs særlige opgave at sørge for, at vores børn og unge har de rette rammer for deres mangeårige læring. Men virkeligheden er en anden: Pladsmangel, efterslæb i renoveringen, utilstrækkeligt udstyr, manglende planlægning og alt for ofte manglende anerkendelse af de mennesker, der arbejder i uddannelsessektoren. Hertil kommer den professionelle håndtering af uforudsete begivenheder som f.eks. pandemier eller modtagelse af børn og unge fra krigs- og kriseområder.

Vi vil

- at vores uddannelsesinstitutioner og deres læringsmiljøer er tidssvarende og fremtidsorienterede. Dette omfatter bl.a., at der står et **kraftig wifi** og passende **digitalt udstyr** som f.eks. tablet-pc'er til rådighed i alle institutioner, så alle børn kan lære digitalt, uanset forældrenes indkomst.
- have en bindende **rammeplanlægning for den bygningsmæssige forbedring af daginstitutioner og skoler** efter klare principper og prioriteter, som også fastlægger en konkret tidsplan for gennemførelsen.
- den økonomiske ligestilling af de **danske institutioner** i forbindelse med renovering og ombygning.
- En sikkert **finansiering af** alle nødvendige tiltag fra delstaten Slesvig-Holsten. Delstatsregeringen må endelig acceptere, at udviklingstallene og de foreliggende prognoser for byen viser en stærkere vækst i antallet af børn.
- En **hastighedsbegrænsning på 30 km/t** ved alle daginstitutioner, skoler, ungdomsinstitutioner og aktivitetsområder for børn og unge samt sikre fodgænger- og cykelstier.

Daginstitutioner

Desværre er vi stadig langt fra i stand til at tilbyde alle småbørnsforældre i Flensborg det, de har brug for: En pålidelig børnepasning og trygge rammer for deres børns udvikling.

Vi vil

- at der bygges **flere daginstitutioner** i Flensborg, så alle børn i alderen 0-6 år kan få en **heldagsplads**. I øjeblikket er der kun plads til ca. 40 % af vuggestuebørnene.

- at kommunen gør en indsats for, at forbundsregeringen giver den nødvendige støtte til udbygningen af daginstitutionspladser.

Skoler

SSW vil styrke alle Flensborgs uddannelsesinstitutioner. Især skolernes situation er dog prekær på grund af stigende elevtal. Trods de seneste års skolebyggeri er der stadig ikke nok plads til rådighed. Desuden er der behov for yderligere personale, som byen skal stille til rådighed. Klasserne bliver stadig mere heterogene og kræver mere differentieret og inkluderende undervisning. Derfor har skolerne ud over dedikerede lærere brug for yderligere støtte fra skolesocialarbejdere og andre faggrupper.

Vi vil

- en bindende **skoleudviklingsplanlægning for Flensborg**, som er konceptuelt udformet og som evalueres og ajourføres med jævne mellemrum.
- at det **sociale arbejde i skolen** videreudvikles, og at principperne og kvalitetsstandarderne ikke kun konkretiseres individuelt på hver enkelt skole, men også i et kommunalt uddannelseskoncept.
- at **samarbejdet** mellem ungdomsforsorgen og kommunen styrkes.
- at der kan tilbydes **danskundervisning** på alle Flensborgs skoler. Sproget forbinder os ud over regionen og giver de unge yderligere chancer for fremtiden.

Vi vil

- at **fritidsfaciliteter** som f.eks. *Kinderhorte*, fritidshjem og heldagsskoler, som giver et godt lærings- og udviklingsmiljø, er overkommelige for forældrene.
- At konceptet for de **åbne heldagstilbud** orienterer sig efter de danske Børne- og Ungdomshuse. De bør tilbyde sunde måltider, have et varieret udbud af aktiviteter og give børnene mulighed for at være med til at forme indholdet. Åbningstiderne må være afstemt efter forældrenes pasningsbehov.

Erhvervsskoler

Flensborg er det vigtigste center for erhvervsuddannelser i det nordlige Slesvig-Holsten. Her findes der et varieret udbud af uddannelser på tre erhvervsskolecentre (RBZ). Ud over solide erhvervs kvalifikationer er der mulighed for uddannelsesforløb, der dækker alle skoleafgangseksamener. Dette tilbud er dog ingen selvfølge. For i fremtiden vil konkurrencen mellem uddannelsesinstitutionerne om den næste generation af unge fagfolk også fortsat blive skærpet. Det er i byens og de regionale virksomheders interesse, at stedet bevares og videreudvikles.

Vi vil

- at byen i de kommende år støtter, udvikler og fremmer sine erhvervsskoler - **Eckener Schule, Hannah Ahrend Schule og HLA** - i tæt samarbejde med det regionale erhvervsliv for at sikre byens centrale betydning.

Universiteter

SSW har tidligere kæmpet i mange årtier for, at Flensborg er blevet universitetsby. I dag er campus en central del af byen, og ingen sætter længere spørgsmålstegn ved, at vores by er en god universitetsby. Men vi må stadig kæmpe for, at Flensborgs højere læreanstalter – Europauniversitet Flensborg (EUF) og Hochschule Flensborg som *”University of applied*

Sciences” (HF) - finansieres på lige fod med universitetet i Kiel eller andre institutioner i Slesvig-Holsten. Det er op til Flensborg kommune at give EUF og HF med de tilhørende institutioner gode rammer for deres arbejde og at fremme netværket med regionen. Og ikke mindst ønsker vi at tilbyde de mange studerende og undervisere et attraktivt miljø for deres liv i Flensborg.

Vi vil

- at der skabes flere **boliger til overkommelige priser** for personer under uddannelse og studerende.
- en endnu tættere **integration af universiteterne med regionen** finder sted, bl.a. gennem praksisorienterede uddannelser, der passer til arbejdsmarkedet og forskningen i grænseregionen - og dermed giver de studerende mulighed for at få en fremtid her i regionen.
- styrke nattelivet og Flensborgs tiltrækningskraft som studieby.
- støtte de forskellige **spin-offs fra universiteterne**. Dette omfatter også en tilstrækkelig finansiering af **FabLab** og **Phänomenta**.
- fortsat arbejde sammen med SSWs landdagsgruppe for at sikre **en fair finansiering** af Flensborgs universiteter, så de kan tilbyde god kvalitet og gode uddannelsesfaciliteter.

Voksenuddannelse og musikundervisning

Læring stopper ikke efter endt uddannelse. SSW står for en dansk forståelse af dannelse, der gør det muligt for mennesker at udvikle sig gennem hele livet - ikke kun for jobbets skyld, men også for at få et meningsfyldt liv. Ikke mindst på grund af vores beliggenhed ved grænsen har vi i Flensborg et særligt varieret udbud af voksenuddannelse. Byen bidrager hertil bl.a. med *Volkshochschule* (VHS) og med støtte fra musikskolen. Derudover tilbyder det danske mindretal også en lang stribe danske voksenundervisningstilbud.

Vi vil,

- at **VHS** får støtte til at opretholde og videreudvikle en bred vifte af tilbud.
- at byen støtter **musikskolen** i at opretholde sit tilbud selv i vanskelige tider. I det lange løb kan musikundervisning af høj kvalitet kun opretholdes med rimelige lønninger til musiklærerne.

4. Kultur i Flensborg

Flensborg har med sit store danske mindretal og i dag over 100 andre nationaliteter altid været en by med stor mangfoldighed. Dette afspejler sig også i det store udbud af kulturelle aktiviteter: Kühlhaus, SSF, Landestheater, Phänomenta, Det Lille Teater, de kommunale museer, Hofkultur, filmfestivalen FilmKorte og mange andre byder på fremragende kultur. Flensborg har et kulturtilbud, som ingen anden by af tilsvarende størrelse kan prale af. Det er ikke mindst også et unikt salgsargument, som bidrager til byens tiltrækningskraft. Frem for alt er kulturen den lim, der holder vores by sammen. Derfor skal denne kulturelle mangfoldighed bevares og konsekvent fremmes.

Vi vil

- have mere kultur, ikke mindre. Som politikere er det derfor vores opgave at sikre, at især de **små kulturinstitutioner** kan fortsætte deres vigtige arbejde.

- flere penge og mere støtte fra kulturforvaltningen til den **fri kultur**. Vi har brug for mere retfærdighed i fordelingen af de kommunale midler til Flensborgs kultur.
- et **kulturcenter, der bl.a.** giver et nyt hjem til Kühlhaus.
- at **bymuseet** og der **kommunale bibliotek** konsekvent udvikles til ikke-kommercielle, åbne mødesteder, sådan som vi kender det fra Danmark.
- **gratis udlån** af bøger og andre medier på det kommunale bibliotek efter dansk forbillede.
- ligestilling af de **danske kulturinstitutioner** i Flensborg.
- **Etablering af** et management til **rekvirering af støttemidler**, der åbner nye finansieringsmuligheder for kulturen i Flensborg.
- udnytte de muligheder, som kulturstøtten fra den tysk-danske **kulturregion Sønderjylland-Schleswig** giver.
- at byen sammen med sine partnere evaluerer udbuddet af **Landestheater** og dets spillesteder.
- skabe opmærksomhed om, vedligeholde og formidle **mindesmærker** og andre historiske **mindesteder** for byens danske og tyske historie. På sigt bør der etableres et centralt formidlingssted for byens mørke historie under nationalsocialismen.

5 Det danske mindretal i Flensborg

Flensborg ville ikke være Flensborg uden sin danske befolkning. Den har til alle tider præget vores by og giver den sin umiskendelige profil udadtil. Flensborg har netop en særlig kulturel rigdom på grund af de danske kulturelle og andre tilbud. Men børn og voksne fra det danske mindretal har også ret til at modtage præcis det samme fra deres by som alle andre.

Vi vil

- den **finansielle ligestilling** af alle **det danske mindretals institutioner** i Flensborg.
- at de danske **danske skoler** modtager en rimelig andel af byens midler til reovering og investering i skolebygningerne. De danske skoler har et lige så stort efterslæb mht. reovering og modernisering. Kommunen må derfor støtte Jørgensby-Skolens tagsanering, fornyelsen af ledningerne på Cornelius Hansen-Skolen og modernisering af den åbne heldagsskole på Gustav Johannsen-Skolen.
- at **danske kulturinstitutioner** som Det lille Teater, Aktivitetshuset, SSF og Dansk Centralbibliotek ligestilles økonomisk.
- at der tages hensyn til de **danske idrætsklubber** ved investeringer i forbindelse med idrættens udviklingsplan (*Sportentwicklungsplanung*). Det mest presserende projekt er en kunstgræsbane til DGF-pladsen i Waldstraße.
- at danske organisationer inddrages på lige fod i alle kommunale **beslutningsprocesser**.
- At den **tosprogede skiltning i det offentlige rum** konsekvent udvides. Dette er ikke kun respektfuldt over for de danske borgere i Flensborg, men giver også vores by et særpræg.
- udvide og konsolidere de **tosprogede tjenesteydelser**, der tilbydes på rådhuset og af erhvervsfremmeorganisationen Wireg. Dette indebærer bl.a. ansættelse af flere dansktalende medarbejdere i kommunens administration.
- at byens kultursteder som museer, kulturinstitutioner og historiske steder også formidler deres indhold på dansk.

6. Erhvervsliv i Flensborg

Flensborgs rolle som regionens økonomiske motor skal udbygges. Gennem et godt internationalt samarbejde og en konsekvent digitalisering kan vi skabe grundlaget for nye bosættelser og udviklinger i regionen. Flensborg har et fibernet i hele byen, direkte adgang til motorvejen, masser af vedvarende energi i regionen og et netværk af innovative virksomheder, universiteter og erhvervsskoler. Vores by tilbyder således ideelle betingelser for innovative virksomheder og moderne løsninger. Disse regionale forcer og mange andre skal udbygges, fremmes, fremhæves og forbindes i netværk for at få Flensborg til at skille sig bedre ud i en international sammenligning.

Vi vil

- at der skabes flere **arbejdspladser** i Flensborg, og at der især tiltrækkes bæredygtige virksomheder specifikt til regionen.
- at Flensborg atter bliver Slesvig-Holstens **startup-smedje nummer 1**.
- at Wireg **fremmer nystartede virksomheder** og stiller gratis lokaler til rådighed i et par måneder, så nye idéer kan afprøves.
- udbygge Flensborg som turistområde og **klimavenlig ferieregion**. Fjordens, byens og det omkringliggende områdes store tiltrækningskraft skal udvikles på en miljøvenlig måde.
- et intensivt **samarbejde med Danmark og vores omegnskommuner**. I fællesskab skal erhvervsområdet styrkes for at skabe arbejdspladser og innovation i regionen.
- at Flensborg sammen med de omkringliggende kommuner udvikler en **Danmarks- og Skandinavienstrategi** som kan tiltrække flere nordiske virksomheder til regionen.
- At Flensborg kommune sammen med Kreis Schleswig-Flensburg opretter et **regionalmanagement** for at støtte projekter.

7. Trafik i Flensborg

Der er ingen tvivl om, at den motoriserede individuelle trafik i byen forurener luften og befolkningen. Alene den plads, den optager, forringer i høj grad opholdskvaliteten i det offentlige rum. I den henseende er enhver person, der skifter til cyklen eller tager bussen, en fordel. Der er dog mange grunde til, at en bil eller en lastbil i enkelte tilfælde stadig kan være den rigtige beslutning. I den henseende fordømmer vi ikke nogen for deres valg af transportmiddel. Men det er kommunens opgave at gøre alternativerne så attraktive som muligt. Den skal fremme en moderne sameksistens i vejtrafikken, hvor alle trafikanter kan bevæge sig gennem byen på lige fod og i øjenhøjde, uanset hvilket køretøj de anvender.

Vi vil

- skabe mere **trafiksikkerhed** gennem moderne trafikkoncepter og gensidig hensyntagen.
- opstille **børnerutekoncepter**, hvor børn inddrages som eksperter via daginstitutioner, skoler eller ungdomskontoret med henblik på at gøre f.eks. gangstier, overgange og cykelstier mere sikre.
- at **stierne** i byområdet bliver opgraderet, især også rundt om fjorden.
- stræbe efter universel **tilgængelighed** i det offentlige rum. Målet er officielt at blive en barrierefri by.
- udvidelse af **car-sharing**.
- at der opstilles et **lastbil-trafikkoncept** med ruter for tilkørsel og frakørsel bl.a. i sammenhæng med bryggeriets område i Altholzkrug, således at larmbelastningen og farlige trafikpunkter undgås.

Cykeltrafik

Cyklen er af mange grunde den fornuftige (miljø)politiks darling. Det er svært at komme rundt på en renere måde. For en historisk by som Flensborg, der også har en delvis ret udfordrende topografi, er det en trafikpolitisk udfordring. Men vi vil indrette byen på en sådan måde, at så mange mennesker som muligt gør brug af dette transportmiddel.

Vi vil

- at **cykelstier** udvides, og at eksisterende cykelstier holdes i god stand.
- et moderne **cykelkoncept** efter hollandsk forbillede, hvor alle trafikanters sikkerhed har absolut prioritet.
- Oprette overdækkede og aflåselige **cykelparkeringspladser**, bl.a. ved stationen og i byens centrum med opladningsstationer til elcykler.
- udvide af **cykel- og ladcykel-sharing**.

Offentlig transport

Ved at benytte den kollektive trafik kan vi hver især bidrage til at bekæmpe klimaændringerne og forbedre livskvaliteten i byen. Derfor skal brugen af bus og tog blive langt mere attraktiv og overkommelig for alle. Det må ikke være sådan, at det er billigere for en familie med to børn at køre ind til byen i bil og betale parkeringsafgifter end at tage bussen. Der skal være gode forbindelser til yderområderne, også om aftenen og i weekenden, så busture fra alle dele af byen bliver et reelt alternativ til bilen.

Vi vil

- en **billig billet til offentlig transport**, således at bussen bliver et attraktivt alternativ til privat transport.
- at eleverne i byen ligestilles gennem **gratis skoletransport**. I landdistrikterne betaler amterne for skolebussen med støtte fra delstaten. Der er ingen rimelig grund til, at dette ikke gælder for ruter i byen.
- at busserne i Flensborg på lang sigt bliver **gratis** for alle med støtte af delstaten og forbundet.
- At den **grænseoverskridende kollektive nærtrafik** sikres og udbygges.

Vi vil

- at **bustrafikken** i Flensborg udvides, herunder flere ture mellem de enkelte bydele.
- at de sene busforbindelser for **natteravne** forbedres yderligere.
- at **turisterne** får bedre tilbud om at udforske byen med bus og dermed lader bilen stå.
- at den offentlige transport i Flensborg er endnu bedre forbundet med **oplandskommunerne**, og at der er flere togforbindelser. Kun på denne måde kan de nuværende pendlerstrømme til Flensborg på 23.000 personer om dagen omdirigeres fra vejene til den offentlige transport.
- **Park & Ride**-faciliteter ved Fördepark, herunder opgradering af parkeringsdækket i Fördepark for at udvide Park & Ride-tjenesterne.

Vi vil

- en bedre tilslutning af Flensborg til den **overregionale jernbanetrafik** fra Skandinavien til Tyskland og Europa. Dette er af stor betydning for både virksomheder, rejsende, turister og studerende.
- at Flensborg griber muligheden for, at Deutsche Bahn bygger en **moderne international fjernbanestation** for det tysk-danske grænseland på dets område i Flensburg-Weiche.

- at Flensborg benytter lejligheden til at få Deutsche Bahn til at oprette en **banependulfart fra ZOB** til den nye station i Weiche og til Kiel.
- at en reaktivering af jernbanestationen i Sporskifte (Weiche) går hånd i hånd med en omfattende **udvikling af bydelen**. For Sporskifte kræver vi bl.a. en dagligvare- og fødevarerforsyning på begge sider af jernbanesporene, en bredere vej i viadukten ved Ochsenweg og Alter Husumer Weg, en reduktion af lastbiltrafikken gennem Ochsenweg, en ny krydsningsmulighed for fodgængere og cyklister ved den nye station samt støjskærme langs jernbanelinjen.
- at der bliver oprettet **flere stoppesteder i Flensborg**. NAH.SH har allerede et koncept for dette. Vigtige nye stoppesteder må især bygges ved det nye centrale hospital og ved skolecentret ved Exe.

8. Miljø- og klimabeskyttelse i Flensborg

Naturbeskyttelse

Det er bydende nødvendigt, at vi omgås mere hensynsfuldt med vores - i forvejen få - naturområder. Især på baggrund af de stigende temperaturer og faldende nedbørsmængder i de kommende årtier er det vigtigt at bevare tilstrækkeligt store grønne områder som naturlige klimaanlæg for byen. Hvis vi fortsætter med at bygge så tankeløst som hidtil, vil det om 50 år næppe være muligt at bo i byen på grund af de høje temperaturer om sommeren. Kommunen må tage et ansvar for dette.

Vi vil

- ingen yderligere **forsegling** af grønne områder.
- at eksisterende brakliggende og bebyggede områder konsekvent **genanvendes**.
- at **komprimere** de områder, hvor der allerede er bygget.
- sikre klimaet i byen ved at bevare **korridorer for frisk luft**.
- At byen omgående udvikler en **kommunal strategi for at reducere arealforbruget**.

Vi vil

- ingen nye **industriområder** i byens udkant og heller ingen udflytning af Flensborg-virksomheder til Wees, hvis der er bruges grønne områder til dette formål.
- at der ikke bygges direkte på vores hidtil eneste naturreservat i Flensborg, **Twedter Feld**. Hverken på Flensborg bys område eller på tilstødende områder i Wees.
- den hurtige udpegning af "**Hornholzer Höhen**" i den sydøstlige udkant af byen som Flensborgs andet naturreservat.

Vi vil

- en konsekvent kommunal indsats for at **forhindre udryddelse af arter og ødelæggelse af natur og landskab** og for at bevare **biodiversiteten**.
- Skabe **incitament**er til klimabeskyttelse, f.eks. gennem flere blomstrende enge og fremme af biavl i byen.
- bevare og videreudvikle af **kolonihaver** som byens grønne lunger og som et middel til selvforsyning.
- at Flensborg by aktivt opkøber jord eller på anden måde bliver aktiv i planlægningen af nye **grønne områder**, hvad enten det drejer sig om skov eller værdifulde grønne områder.
- beskyttelse af Marienhözung og Weesrieser Gehölz som Flensborgs **byskove** og styrkelse af disse skove gennem skovnatur- og skovoplevelsesstier for børn.
- undersøge, om og hvordan **skovandelen** i Flensborg kan øges.

- at byen tilbyder **miljøformidling** i daginstitutioner og skoler. Børnene skal regelmæssigt ud i naturen, i skovene og på strandene. Hvis de lærer miljøet at kende som noget, der er værd at beskytte, er de også parate til at arbejde for dets bevarelse.

Vi vil

- at Flensborg by sammen med området omkring **Flensborg Fjord** og Danmark aktivt gør noget ved iltmangel, døde zoner og eutrofiering af fjordent. Tiden haster, ellers vil fjorden på et tidspunkt tippe om.

Beskyttelse mod oversvømmelser

Flensborg er en kystby og vil uundgåeligt blive påvirket af klimaændringerne. Vi kan slet ikke hurtigt nok tage fat på de problemer, der er på vej. Havniveauet stiger, og oversvømmelser i fjorden vil blive hyppigere i fremtiden. Kraftige regnskyl vil også ramme Flensborg oftere og oftere. Vi har derfor brug for en aktiv kystbeskyttelse ved Flensborg Fjord. Og vi bliver nød til at forholde os til, at vigtige dele af Flensborgs infrastruktur, f.eks. Stadtwerke og rensningsanlægget, ligger direkte ved vandet.

Vi vil

- at der opstilles en **plan for beskyttelse mod oversvømmelser** i Flensborg og Flensborg Fjord.
- at der tages **kystbeskyttelsesforanstaltninger** langs fjorden.
- at byen tager udgangspunkt i **modeller** i Danmark, Holland og andre steder, hvor kystbeskyttelsesprojekter allerede er påbegyndt.
- at byen søger midler hos **EU og forbundsregeringen**, der stiller penge til rådighed til sådanne planlægnings- og pilotprojekter for kystbeskyttelse ved Østersøen.
- at vores **kloaksystem** og **rensningsanlæg** er forberedt på kraftige regnskyl.
- at **områder**, hvor regnvand kan sive ned, ikke forsegles yderligere.
- at **parkeringspladserne** i Flensborg fremover ikke længere bliver belagt med asfalt eller lignende, men at der i stedet skal anvendes miljøvenlige gitterstrukturer. På denne måde kan gaderummet også udgøre et optimeret nedsivningsområde.

Energi

Flensborgs skal være klimaneutral senest i 2035. Offentlige erklæringer er dog ikke nok til at opnå dette. Her spiller de kommunale forsyningselskaber *Stadtwerke* en central rolle, men også transportsektoren er en stor faktor. Vi må aftale konkrete mål og om nødvendigt justere dem hen ad vejen for virkelig at nå målet om klimaneutralitet om tolv år.

Vi vil

- at der opstilles en konkret **omstillingsvej** til klimaneutralitet med bindende milepæle.
- at der ydes tilskud til **solcelleanlæg**, og at rådgivning om solcelleanlæg bliver obligatorisk ved reovering og nybyggeri af tage.
- at alle **kommunale ejendomme** udstyres med solcelleanlæg på taget og, hvor det er muligt, på facaden, så vidt det giver mening.
- en **oversigt** over allerede eksisterende anlæg og en oversigt over steder, hvor der kan etableres solcelleanlæg.
- at kommunen afsætter tilsvarende **finansielle ressourcer** i budgettet til opførelse og reovering af kommunale bygninger.
- en **fjernvarme- og elforsyning** af flensborgerne til overkommelige priser.
- bevare det regionale **dansk-tyske samarbejde** på energiforsyningsområdet.
-

9. Sundhed og social bistand i Flensborg

Sundhed

Sikringen af den medicinske behandling af befolkningen i Flensborgområdet vil spille en stadig vigtigere rolle i de kommende år. Det handler om realiseringen af det planlagte centralsygehus, men også om at sikre den ambulante behandling. Corona-pandemien har også tydeligt vist os, hvor vigtigt et offentligt sundhedsvæsen med et professionelt management og fokus på præventionen er. Sundhedsforvaltningen i *Gesundheitshaus* har ydet en enorm indsats under pandemien. Derfor skal der investeres yderligere på dette område for at være forberedt på fremtidige kriser og for at fremme befolkningens sundhed.

Vi vil

- at de omfattende medicinske ydelser fra de to hospitaler også genfindes på det nye **centrale sygehus**. Der må ikke lukkes noget specialområde. I betragtning af det store område, hospitalerne dækker, vil behovet ikke kunne dækkes andetsteds i regionen, hvis der nedlægges ydelser her.
- at hospitalsforsyningen i Flensborg også fremover forbliver i almennyttigt regi og ikke overlades til **private sundhedskoncerner**. Den igangværende konsolidering af **Diako** må ikke ske på bekostning af personalet.
- at kommunen finansierer en bedre **transportforbindelse** til området med det kommende centralhospital (nyt vejkryds, tilslutning til bus- og jernbanenettet med en tæt frekvens også i weekenderne).
- bevare mulighederne for at få foretaget **aborter** i Flensborg.

Vi vil

- videreudvikle **Gesundheitshaus** til en offentlig sundhedstjenesteudbyder med tilbud om rådgivning og egen vaccinationskapacitet.
- at den **socialpsykiatriske tjeneste** udbygges yderligere.
- flere støttetilbud til **pårørende** til personer med psykiske problemer og et centralt **alarmnummer**.
- at Flensborgs sundhedsforvaltning styrker sit **forebyggende arbejde** og udveksling inden for rammerne af netværket *Gesunde Städte Netzwerk*.
- at byen undersøger nærmere, om **kommunale sundhedscentre** (MVZ) i bydelene kan sikre den grundlæggende lægehjælp på lang sigt.

Pleje

Ved at pleje deres pårørende yder mange mennesker ikke kun en stor menneskelig tjeneste for deres familier, men også for samfundet. Derfor er det ikke acceptabelt, når denne opofrende aktivitet, som alt for ofte betyder store afsavn, presser folk til deres grænser. Kommunen har også et ansvar for at aflaste dem.

Vi vil

- at der gennemføres et modelprojekt om **næromsorg**. Plejepersonale skal aflaste de plejekrævende og deres pårørende gennem opsøgende hjælp og rådgivning.
- at Flensborg udarbejder en kommunal plan til støtte for **plejende pårørende**.
- at **ansøgningsvejledere** understøtter berørte i tilfælde af plejebestov.

Social støtte

Sidst men ikke mindst betyder en solidarisk by for alle, at Flensborgs borgere kan få rådgivning og hjælp i enhver situation, når de har brug for det. Vejen til professionel støtte, f.eks. i opdragelses- og livskriser, må ikke blive et forhindringsløb for dem, der søger hjælp. Der er mange institutioner og foreninger, som gør et stort arbejde på dette område ved siden af byen. Dette arbejde skal sikres, og de huller, der stadig findes, skal lukkes.

Vi vil

- at det allerede velfungerende netværk for **tidlig hjælp** inklusive ungdomsforsorgen udvides og får et sikkert økonomisk grundlag. De yder et værdifuldt og uundværligt bidrag til forebyggelse af risici for børns velfærd og til støtte for unge familier. Det er derfor vigtigt, at disse lavtærskeltilbud bliver bemærket og udnyttet.
- udvide støtten og forebyggende tilbud i forbindelse med **vold i familien**, f.eks. kvindehjemmet og kvinders nødlinje (*Frauennotruf*). Der skal lægges særlig vægt på **børn** fra disse familier. Gerningsmændene skal straffes, og ofre skal beskyttes.
- at tilbuddene til **pårørende** styrkes og udvides.
- en løbende evaluering af rammekonceptet for **Socialstrategien 2030** og en dækkende finansiering efter 2023, især med hensyn til den **socialle billet (Sozialticket)**.
- at **socialle begravelser** finder sted indenfor værdige rammer.

10. Ældre i Flensborg

Andelen af ældre mennesker i vores samfund vokser. Ældre borgere lever længere og har et bedre helbred. Denne glædelige udvikling stiller byen over for nye opgaver, som den skal være rustet til.

Vi vil

- understøtte de ældre i at føre et **selvbestemt liv**.
- at **Fachstelle für Senioren** styrkes, så denne forvaltningsenhed for ældre borgere kan udføre mere forebyggende socialt arbejde. Den bør også blive et kontaktpunkt i forbindelse med ensomhed og isolation.
- at **ansøgningsvejledere** støtter de berørte personer i tilfælde af plejebehov.
- at det **socialle arbejde** er forankret tæt på hjemmet i bydelscentrene.
- at **socialrådgivere for ældre borgere** besøger flensborgere på 80 år og derover mindst én gang om året. Disse besøg på frivillig basis har til formål at modvirke ensomhed og - om nødvendigt - at formidle hjælp og tilbud.
- støtte politisk deltagelse gennem det rådgivende **seniorråd**.

11. Handicappede i Flensborg

Byen er forpligtet til konsekvent at gennemføre FN's konventioner om handicappedes rettigheder. Dette indebærer, at man på alle politiske og administrative områder er opmærksom på, hvordan de kan bidrage til at realisere disse rettigheder.

Vi vil

- fremme flere **barrierefrie boliger** for handicappede.

- at kommunen tilbyder **arbejdspladser** til handicappede, også og især til personer, der arbejder på værksteder for handicappede.
- at **byplanlægningen** konsekvent fjerner barrierer i hverdagen.
- at **kommunen** identificerer og fjerner barrierer i sine bygninger og tjenester.

12. Sport i Flensborg

Flensborg er en sportsby, der gør sig bemærket med tophold i håndbold og fodbold og med personligheder f.eks. inden for svømning. Vi har mange engagerede sportsudøvere, højt professionelle klubber og engagerede frivillige, der arbejder og kæmper både for de bedste præstationer og en sund livsstil. Integration og inklusion spiller ligeledes en stor rolle for vores aktører på området.

Vi vil

- at **idrætsklubberne** i vores by får den støtte, de har brug for.
- at **offentlige områder** er tilgængelige til folkelig idræt, uanset om man tilhører en klub eller ej.
- Styrke kombinationen af idræt, integration og kulturelt arbejde, som f.eks. hos **Sportpiraterne**.
- en offentlig **skatepark**, der er åben for offentligheden.
-

Vi vil

- at **planen for sportsudvikling** i Flensborg ajourføres løbende, tidsrammen overholdes og de enkelte tiltag omsættes uden lange ventetider.
- **miljøvenlige kunstgræsbaner** til alle Flensborgs idrætsklubber.
- understøtte bevarelsen af **friluftsbadet i Weiche** og udvidelsen af **Campusbad**, så hvert barn i Flensborg har mulighed for at lære at svømme.

Vi vil

- at de **danske klubber** er bliver opfattet som en naturlig og integreret del af foreningslandskabet i Flensborg: Det handler om en fair fordeling af tilskud, støtte til renovering af idrætsfaciliteter og anerkendelse af den kulturelle berigelse som grænseoverskridende sportsaktiviteter giver vores by.

13. Borgerservice

Flensborgs byforvaltning er stærkt positioneret, men skal hele tiden tilpasses tidens udfordringer. En tidssvarende forvaltning har brug for moderne rammer. Derfor skal arbejdsprocesserne i kommunen digitaliseres, struktureres og undgå gentagelser. Centrale filer som samler alle oplysninger kombineret med vejledere kan forenkle de administrative procedurer og facilitere den bedst mulige service. Vi har brug for en digital administration, hvor de fleste kontakter til kommunen kan udføres komfortabelt hjemmefra, på en computer eller tablet.

Vi vil

- en **kommunal online-rådgivning** for personer, der af personlige eller helbredsmæssige årsager ikke kan eller vil komme på rådhuset.
- **Hjemmebesøg** med kommunal service for ældre og handicappede personer og dem, der ikke har adgang til digitale enheder.
- en kritisk gennemgang af de administrative processer med henblik på at reducere **unødvendige opgaver og dobbeltstrukturer**. En moderne forvaltning skal være smidig, slank og digitaliseret.
- mere **flersprogethed i rådhuset**, så kommunen i højere grad afspejler byens mangfoldige samfund og kan hjælpe så mange mennesker som muligt.
- en **velkommenskultur på rådhuset**, hvor alle indbyggere mødes i øjenhøjde, og hvor forvaltningen opfatter sig selv som en serviceudbyder, der tager sig af borgernes anliggender.
- at borgerservice på rådhuset omfatter **"forvaltningspiloter"**, der tager sig af borgernes anliggender og guider dem gennem administrationen.
- et **projektmanagement**, der forvalter og internt afklarer borgernes anliggender i tilfælde af et tværfagligt ansvar. Hvis f.eks. flere kontorer på rådhuset er involveret i et byggeprojekt, bør deres koordinering fremover foregå som projektledelse på rådhuset. Bygningsmyndigheder, miljøbeskyttelse, brandbeskyttelse og fredningmyndigheden udpeger så et koordinerende kontor, der styrer proceduren, overvåger tidsplanen, sikrer en strømlinet gennemførelse og står til rådighed som kontaktperson.

14. Medbestemmelse i Flensborg

Der er mange måder at engagere sig og gøre noget for fællesskabet på. Tusindvis af mennesker fra Flensborg engagerer sig hver dag i deres fritid. De arbejder frivilligt i foreninger, brandværn, kirker, borgerinitiativer og andre grupper for at hjælpe medborgere, give dem en meningsfuld fritidsbeskæftigelse, beskytte vores fælles miljø og meget mere. Disse mennesker fortjener byens fulde støtte, for uden dem ville vores bysamfund være uendeligt meget fattigere og problemerne meget større.

Politik i Flensborg er også baseret på mennesker, der som medlemmer af bydelsfora, som medlemmer af seniorrådet eller som byrådsmedlemmer ofrer deres fritid for at forme byen til gavn for os alle sammen. De beskæftiger sig til tider med de store spørgsmål om byudvikling på vores vegne. Men de skal også dagligt beskæftige sig med mindre tekniske spørgsmål og hverdags spørgsmål, som offentligheden ikke er så interesseret i. Derfor fortjener de mange frivillige vores respekt og anerkendelse.

Frivilligt arbejde

Flensborgerne lever sammen i deres naboskab, i foreninger og andre fællesskaber. Det er her, at menneskers livskvalitet præges. Som det danske mindretals parti ved SSW om nogen, hvor eksistentielt frivilligt engagement er for vores samliv.

Vi vil

- at byen i stigende grad støtter det **frie ungdomsarbejde** i spejdergrupper, ungdomsklubber, kirker, de frivillige brandværn, Røde Kors og andre ungdomsorganisationer.
- fremme **kursus- og undervisningstilbud** for frivillige og tilskynde folk til at påtage sig frivillige opgaver.
- fremme **netværk** og støtte til den frivillige sektor.

Politisk deltagelse og bedre information

De daglige spørgsmål om vores samliv er i gode hænder hos repræsentanterne i byrådet. De suppleres af distriktsfora, som tager sig af problemerne i deres kvarterer. Når det drejer sig om de store spørgsmål. Når det drejer sig om de store spørgsmål, f.eks. byplanlægning, bør Flensborgs borgere fremover inddrages direkte. Dette kunne også afklare nogle spørgsmål, hvor det er svært at nå til enighed i byrådet, og hvor tingene bliver udskudt af denne grund.

Vi vil

- at der oprettes et **rådgivende råd for børn og unge**, som skal repræsentere deres interesser i udvalgene på en politisk uafhængig måde.
- genindføre **bydelsfora for børn og unge**. Med 2.500 euro om året skal de kunne deltage aktivt i udformningen af deres bydel for deres aldersgruppe.
- at Flensborg gør brug af muligheden for at oprette temabaserede **borgerråd** om vigtige centrale emner. De skal støtte den lokale politik i beslutningstagningen.
- at byen forbedrer sin **information til borgerne**. Flensborgs borgere skal informeres mere direkte, proaktivt og omfattende om aktuelle udviklinger i byen, arrangementer, vejbyggeri osv. både via et nyhedsbrev pr. e-mail eller pr. brev og med digitale skærme på centrale steder i byen.

15 Flensborgs økonomi

Flensborgs økonomiske udfordringer er fortsat enorme. Vi er en selvstændig by (*kreisfreie Stadt*) og et regionalt center med mange lovbestemte opgaver, et bredt kulturelt udbud og også sociale udfordringer. I forhold til dette er Flensborg underfinansieret og har i årevis kæmpet med økonomiske problemer, som har ført til stor gæld. Samtidig har byen et investeringsefterslæb på 1 milliard euro til opførelse og reovering af skoler, daginstitutioner, veje, cykelstier, anlægsarbejder, brandstationer osv.

Finansieringen af disse mange opgaver er ikke tilstrækkeligt sikret af forbunds- og delstatsregeringen. Derfor skal vi også i fremtiden føre en solid kommunal budgetpolitik. For SSW er det imidlertid vigtigt, at dette sker med social og kulturel proportionssans.

Vi vil

- fortsat yde **frivillig kommunal støtte** til de uafhængige kulturinstitutioner og mange sociale projekter og organisationer. De bidrager til opretholdelsen af den sociale fred og til den kulturelle mangfoldighed - som i øvrigt også er byens unikke salgsargumenter og beliggenhedsfaktorer set ud fra et økonomisk synspunkt.
- at de nødvendige **investeringer prioriteres**. Vi kan ikke love alt til alle og i sidste ende ikke levere noget. Der skal være en klar tidsplan for alle investeringer, som så også overholdes.
- at byens største investeringsprojekt, **Hafen Ost-projektet**, skal gennemgås finansielt. Det skal ændres og slankes på en måde, der reducerer byens finansielle risiko.
- at **digitale løsninger** i byens administration aflaster både medarbejdere og borgere. De skal reducere personalets arbejdsbyrde og føre til bedre service.
- en yderligere **udvidelse af det tysk-danske samarbejde** inden for økonomi, kultur og turisme, der også giver flere indtægter til byen.
- at det økonomiske råderum i byens budget og eventuelle store overskud i Stadtwerke anvendes til at aflaste **borgerne**.